

VIII. Kaupunginkirjasto.

Kaupunginkirjaston hallituksen kertomus vuodelta 1911 ¹⁾ oli seuraavansisältöinen:

Kirjaston hallitukseen ovat kuten edellisenäkin vuonna kuuluneet päätirehtööri Richard Sievers puheenjohtajana, professori J. N. Reuter ja lehtori Hugo Bergroth varsinaisina jäseninä sekä filosofiantohtori Albin Lönnbeck, professori Kustavi Grotenfelt ja professori Yrjö Hirn varajäseninä.

Laitoksen henkilökunnasta mainittakoon seuraavaa: kirjastonhoitajanapulaiseksi valitsi kaupunginvaltuusto joulukuun 30 päivänä filosofiankandidaatti Volter Kilven, vastaperustettuun varsinaiseen amanuenssintoimeen määrättiin tammikuun 14 päivänä filosofianmaisteri Greta Andersin ja ylimääräiseksi amanuenssiksi Sörnäsin haaraosastoon otettiin lokakuun 20 päivänä neiti Emilia Salovius neiti Hilja Jokisen tilalle, joka oli toimestaan eronnut. Eräs kirjaston amanuensseista, neiti Sigrid Jansson, on vuoden varrella tehnyt opintomatkan Englantiin.

Kaupunginkirjaston toiminnassa ja oloissa ei vuonna 1911 ole tapahtunut mainittavampia muutoksia; sensijaan ovat asianomaiset vuoden kuluessa tehneet päätöksiä, jotka epäilemättä tulevat olemaan varsin tärkeitä kirjaston vastaiselle kehitykselle.

Tapahtuneista muutoksista mainittakoon erikoisesti, että suomenkielisen kirjallisuuden lainaus on huomattavasti lisääntynyt, että kirjastoon on hankittu pienempi määrä vieraskielistä (saksalaista, ranskalaista ja englantilaista) kirjallisuutta sekä liitetty pääkirjaston ruotsinkielisen lainausosaston kirjakokoelmaan, että kirjaston lukusaliin on „Taidetta kouluihin“ yhdistyksen kautta hankittu jäljennöksiä eteväin maalarien teoksista sekä että Töölön ja Hermannin haaraosastojen huoneistoihin on hankittu sähkövalaistus. Lisäksi on vielä mainittava, että työt Sörnäsin kirjastorakennuksen valmis-

---

¹⁾ Kertomukseen liittyvät taulukkotiedot lainausliikkeestä sekä käynneistä lukusaleissa ovat julkaistuina Helsingin kaupungin tilastollisessa vuosikirjassa vuodelta 1911.

tamiseksi ovat alotetut ja edistyneet niin pitkälle, että on oletettavissa rakennuksen valmistuvan syyskesästä 1912. Määräraha uuden kirjastorakennuksen sisustamiseksi on myöskin myönnetty.

Vuoden varrella tehdyistä, kirjastolaitoksen vastaiseen kehitykseen tähtäävistä päätöksistä on tärkein kaupunginvaltuuston määräys lainausmaksujen poistamisesta vuoden 1912 alusta alkaen. Lainausliike tulee tämän johdosta tuntuvasti lisäätymään. Valtuusto onkin vuoden 1912 alusta päättänyt ottaa laitoksen palvelukseen kirjastonhoitajanapulaisen sekä korottanut kirjastonhoitajan palkkaetuja valmistaakseen hänelle tilaisuuden kokonaan omistautua kirjaston töihin. Kirjaston hallitus on vahvistanut uudet lainaussäännöt, jotka astuvat voimaan samalla kuin määräys maksuttomista kirjalainoistakin. Näiden sääntöjen mukaan on lainaajalla, jos hän siten haluaa, oikeus käyttää kahta lainauskorttia, joista toinen oikeuttaa lainoihin koko kirjakokoelmasta, toinen kirjaston tietokirjallisuudesta. Uusiin lainaussääntöihin sisältyy myöskin muutettuja tai selvennettyjä määräyksiä oikeudesta kirjalainoihin, kirjasakkojen suorittamisesta, hävinneiden tai vahingoittuneiden kirjojen korvaamisesta, kirjojen palauttamisesta sellaisessa tapauksessa, että perheessä on puhjennut tarttuva tauti y. m.

Muuan erittäin tärkeä asia on vuoden kuluessa ollut pohdinnan alaisena, jääden edelleen kuitenkin ratkaisemattomaksi. Asia koskee erikoisen lasten ja nuorison lukusalin ja lainausosaston sekä kypsyneemmälle yleisölle tarkoitetun opintosalin perustamista pääkirjaston yhteyteen. Kirjaston hallitus, joka jo kahdessa edellisessä vuosikertomuksessa on huomauttanut kuinka tarpeen vaatimat tällaiset lukusalit olisivat, pyysi viime toukokuussa kirjelmässä rahatoimikamarille, että tämä antaisi kaupungin rakennuskonttorille toimeksi tutkia onko mahdollista lisärakennuksella laajentaa kirjastorakennusta Rikhardinkadun varrella. Rahatoimikamari on lykännyt asian kaupungin yleisten töiden hallitukselle. Kirjastorakennuksen ilmanvaihtolaitteiden parantaminen on viimeksi mainitun hallituksen päätöksestä lykätty kunnes rakennuksen laajentamiskysymys on tullut ratkaistuksi.

Pääkirjaston lainausosastot ovat vuonna 1911 kuten aikaisemminkin olleet yleisölle avoinna joka päivä, paitsi pitkänäperjantaina, toisena pääsiäispäivänä, juhannusaattona, juhannuspäivänä, jouluaattona, joulupäivänä ja sunnuntaisin suvella (kesä—elokuussa). Kaikkiaan oli lainauspäiviä 346, 334:n sijasta vuonna 1910, jolloin kirjasto kirjavaraston tarkastuksen vuoksi pidettiin sullettuna 1—15 p:nä kesäkuuta. Lainausaika on ollut sama kuin edellisinäkin vuosina: arkipäivin klo 1—3 ja 5—8 i. p., sunnuntaisin ja pyhäpäivinä klo 4—7 i. p.

Sörnäsän haaraosastossa on kirjasto ollut yleisön käytettävissä tammi—toukokuussa sekä syys—jouluukuussa samoina päivinä kuin päälaitoksessakin: arkipäivin klo 5—8 sekä sunnuntaisin ja pyhäpäivinä klo 4—7 i. p. Kesä—elokuussa oli lainausosasto entiseen tapaan avoinna tiistaisin, torstaisin ja lauantaisin, paitsi juhannuspäivänä (lauantai). Lainauspäivien lukumäärä oli 309, 302:n sijasta vuonna 1910.

Töölön ja Hermannin haaraosastoissa annettiin niinkään kirjoja lainaksi samoina päivinä kuin pääkirjastossa, kesäkuukausina kuitenkin ainoastaan keskiviikkoisin ja lauantaisin. Muuton vuoksi oli Töölön haaraosasto sulettu yhden päivän kesäkuussa. Töölön haaraosastossa oli lainauspäiviä 294, 293:n sijasta vuonna 1910, Hermannin haaraosastossa 295, 293:n sijasta vuonna 1910. Lainausaika on ollut klo 5—7 i. p.

Pääkirjastosta lainattiin viimeksi kuluneena vuonna 191,814 kirjaa (182,838 v. 1910), Sörnäsän haaraosastosta 38,593 (32,918 v. 1910), Töölön haaraosastosta 8,660 (9,201 v. 1910) ja Hermannin haaraosastosta 5,233 (4,951 v. 1910). Yhteensä annettiin koko laitoksesta lainaksi 244,300 (229,908 v. 1910). Kutakin lainauspäivää kohti lainattiin pääkirjastosta 554, Sörnäsän haaraosastosta 125, Töölön haaraosastosta 29, Hermannin haaraosastosta 18, yhteensä 726 kirjaa; vastaavat luvut vuodelta 1910 ovat: 547, 109, 31, 17, 704. — Kertamaksulla suoritettuja lainoja oli pääkirjastossa 116,848 (v. 1910: 105,910) kun taas 67,181 (v. 1910: 68,596) annettiin puolenvuodentilauksella ja 7,785 (v. 1910: 8,332) kuukausitilauksella; Sörnäsän haaraosastossa oli kerralta maksettujen lainain lukumäärä 27,299 (v. 1910: 23,478), puolenvuodentilauksella annettujen 9,010 (v. 1910: 7,919) ja kuukausitilauksella 2,284 (v. 1910: 1,521); Töölön haaraosastossa annettiin kerralta maksettuja lainoja 5,797 (v. 1910: 6,042), kun taas puolenvuodentilauksella otettuja oli 1,985 (v. 1910: 2,136) ja kuukausitilauksella 878 (v. 1910: 1,023); Hermannin haaraosastossa oli kertalainoja 3,597 (v. 1910: 3,225), puolenvuodentilauksella annettuja 801 (v. 1910: 1,009) ja kuukausitilauksella 835 (v. 1910: 717); koko laitoksesta annettiin siis yhteensä 153,541 (v. 1910: 138,655) kertalainaa kun taas puolenvuodentilauksella otettuja lainoja oli 78,977 (v. 1910: 79,660) ja kuukausitilauksella 11,782 (v. 1910: 11,593). — Suomalaisia kirjoja lainattiin pääkirjastosta 87,236 (45.48 %), ruotsalaisia 104,274 (54.36 %), saksalaisia, ranskalaisia ja englantilaisia 304 (0.16 %); Sörnäsän haaraosastosta suomalaisia 27,717 (71.82 %) ja ruotsalaisia 10,876 (28.18 %); Töölön haaraosastosta suomalaisia 5,889 (68.0 %) ja ruotsalaisia 2,771 (32.0 %); Hermannin haaraosastosta suomalaisia 2,627 (50.20 %) ja ruotsalaisia 2,606 (49.80 %); yhteensä suomalaisia 123,469 (50.54 %) ja ruotsalaisia

120,831 (49.46 %). Vuonna 1910 taas oli pääkirjastossa suomalaisia lainoja 77,924 (42.62 %) ja ruotsalaisia 104,914 (57.38 %); Sörnäsän haaraosastossa suomalaisia 21,314 (64.75 %) ja ruotsalaisia 11,604 (35.25 %); Töölön haaraosastossa suomalaisia 5,362 (58.28 %) ja ruotsalaisia 3,839 (41.72 %); Hermannin haaraosastossa suomalaisia 2,412 (48.72 %) ja ruotsalaisia 2,539 (51.28 %); yhteensä suomalaisia 107,012 (46.55 %) ja ruotsalaisia 122,896 (53.45 %). — Mitenkä paljon prosenteissa kirjavaraston eri osastoista on vuoden kuluessa lainattu koko laitoksessa, selviää allaolevasta yhdistelmästä:

	1911.	1910.
I. Uskontoa	0.35	0.39
II. Historiaa ja elämäkertoja	3.43	3.27
III. Maantietoa ja matkakuvauksia	1.60	1.46
IV. Romaaneja, kertomuksia ja satuja	85.80	86.42
V. Runoja, näytelmiä, kirjallisuus-, oppi- ja taidehistoriaa	3.12	3.25
VI. Terveys- ja lääkintöoppia, luonnontiedettä, matematiikkaa ja teknologiaa	2.07	2.05
VII. Oikeus- ja valtiotiedettä, yhteiskunnallisia kysymyksiä, valtiopäiväasiakirjoja ja taloutta	0.73	0.62
VIII. Kieliä	0.81	0.70
IX. Muita ja sekalaisia aineita	2.09	1.84
	Yhteensä	100.00 100.00

Kirjastosta vuonna 1911 lainaksi annetuista kirjoista on 220 vielä takaisin tuomatta. Näistä on 201 lainattu pääkirjastosta, 13 Sörnäsän ja 6 Töölön haaraosastosta.

Vuoden lopussa oli pääkirjastoon kirjottautunut lainaajaksi (lainaajien merkitseminen alettu 1 p. toukok. 1909) 16,938 henkilöä (8,025 suomalaiseen, 8,913 ruotsalaiseen lainausosastoon). Lainajista on miehiä 5,685, naisia 6,213 ja lapsia 5,040. Ruumiillisen työn tekijöitä oli miespuolisista lainaajista 2,985 ja naispuolisista 2,050. Vuonna 1911 merkittyjen uusien lainaajien lukumäärä on 3,849. — Sörnäsän haaraosastoon on 1 p:stä toukokuuta 1910 kirjottautunut lainaajaksi 2,209 henkilöä, näistä 750 vuonna 1911, Töölön haaraosastoon 1 p:stä lokakuuta 1910 555 henkilöä, niistä 234 vuonna 1911, ja Hermannin haaraosastoon samaten 1 p:stä lokakuuta 1910 315 henkilöä, niistä 150 vuonna 1911.

Muutokset, joiden alaisena kirjavarasto on ollut v. 1911, käyvät allaolevasta taulusta:

Kirjallisuus- osasto.	Nidosten lukumäärä.													
	Tammik. 1 p. 1911.			Poistettu 1911.			Tullut lisäksi 1911.			Lisäys 1911.			Tammik. 1 p. 1911.	
	Suomal. kirjoja.	Ruotsal. ja ulkom. kirjoja.	Yh- teensä.	Suomal. kirjoja.	Ruotsal. ja ulkom. kirjoja.	Yhteensä.	Suomal. kirjoja.	Ruotsal. ja ulkom. kirjoja.	Yhteensä.	Suomal. kirjoja.	Ruotsal. ja ulkom. kirjoja.	Yhteensä.	Suomal. kirjoja.	Ruotsal. ja ulkom. kirjoja.
I	1,108	748	1,856	—	6	6	25	32	57	25	26	51	1,133	774
II	1,227	2,156	3,383	16	21	37	71	135	206	55	114	169	1,282	2,270
III	740	1,282	2,022	3	6	9	27	102	129	24	96	120	764	1,378
IV	9,843	15,782	25,625	301	429	730	1,128	1,285	2,413	827	856	1,683	10,670	16,638
V	2,579	2,203	4,782	8	9	17	225	246	471	217	237	454	2,796	2,440
VI	911	1,142	2,053	2	3	5	64	84	148	62	81	143	973	1,223
VII	915	835	1,750	—	4	4	64	75	139	64	71	135	979	906
VIII	178	257	435	3	2	5	14	25	39	11	23	34	189	280
IX	933	1,221	2,154	2	3	5	97	151	248	95	148	243	1,028	1,369
X ¹⁾	2,013	3,230	5,243	27	16	43	202	219	421	175	203	378	2,188	3,433
Yhteensä	20,447	28,856	49,303	362	499	861	1,917	2,354	4,271	1,555	1,855	3,410	22,002	30,711

Lainausliikkeestä oli tuloja:

Kuukausi.	Pääkirjasto.		Sörnäsän haaraosasto.		Töölön haaraosasto.		Hermannin haaraosasto.		Yhteen Smk.
	Smk.	p:iä.	Smk.	p:iä.	Smk.	p:iä.	Smk.	p:iä.	
Tammikuu	1,039	75	197	20	51	30	30	85	1,319
Helmikuu	892	60	164	20	48	40	24	95	1,130
Maaliskuu	928	50	182	80	49	05	24	65	1,185
Huhtikuu	886	85	163	65	37	80	24	65	1,112
Toukokuu	741	85	124	35	24	20	19	30	909
Kesäkuu	703	85	111	75	13	55	12	05	841
Heinäkuu	711	55	132	70	17	10	16	45	877
Elokuu	679	05	119	25	16	35	11	80	826
Syyskuu	793	45	136	65	34	25	20	50	984
Lokakuu	796	75	148	90	38	10	22	50	1,006
Marraskuu	819	20	161	15	39	85	30	95	1,051
Joulukuu	711	40	154	25	36	55	27	—	929
Yhteensä	9,704	80	1,796	85	406	50	265	65	12,173

¹⁾ X:nteen osastoon on viety hakemistoteokset, lastenkirjat, sidotut sanomaleh- aikakauskirjavuosikerrat y. m., jotka ovat yleisön käytettävänä lukusaleissa, mutta ainoastaan Sörnäsän haaraosastosta lainataan koteihin. Muihin osastoihin kuuluvien kir- laatu ilmenee siv. 335 olevasta kirjallisuusryhmittelystä. — ²⁾ Vuonna 1911 lisäksi tul kirjoista oli 222 saksan-, englannin- tai ranskan-kielistä.

Nämä summat jakaantuvat seuraaviin pääeriin:

	Pääkirjasto.			Sörnäsin haaraosasto.			Töölön haaraosasto.			Hermannin haaraosasto.			Yhteensä.		
	Luku.	Smk.	p.	Luku.	Smk.	p.	Luku.	Smk.	p.	Luku.	Smk.	p.	Luku.	Smk.	p.
Kertalainoja à 5 p.	116,848	5,842	40	27,299	1,364	95	5,797	289	85	3,597	179	85	153,541	7,677	05
vuolenvuodentilauksia à 1 m.	1,678	1,678	—	174	174	—	39	39	—	18	18	—	1,909	1,909	—
kuukausitilauksia à 25 p.	710	177	50	198	49	50	55	13	75	52	13	—	1,015	253	75
lakkoja à 50 p. ..	2,947	1,473	50	283	141	50	59	29	50	44	22	—	3,333	1,666	50
Suom. luett. myyty à 5 p.	340	17	—	—	—	—	33	1	65	—	—	—	373	18	65
Suom. luett. myyty à 10 p.	—	—	—	35	3	50	46	4	60	44	4	40	125	12	50
Suom. luett. myyty à 15 p.	15	2	25	125	18	75	—	—	—	—	—	—	140	21	—
Suom. luett. myyty à 20 p.	20	4	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	20	4	—
Suom. luett. myyty à 25 p.	30	7	50	—	—	—	—	—	—	—	—	—	30	7	50
Suom. luett. myyty à 30 p.	37	11	10	—	—	—	—	—	—	—	—	—	37	11	10
Suom. luett. myyty à 35 p.	67	23	45	—	—	—	—	—	—	—	—	—	67	23	45
Suom. luett. myyty à 60 p.	11	6	60	—	—	—	—	—	—	—	—	—	11	6	60
Ruots. luett. myyty à 5 p.	—	—	—	—	—	—	11	—	55	—	—	—	11	—	55
Ruots. luett. myyty à 10 p.	785	78	50	43	4	30	19	1	90	28	2	80	875	87	50
Ruots. luett. myyty à 15 p.	—	—	—	36	5	40	—	—	—	—	—	—	36	5	40
Ruots. luett. myyty à 60 p.	145	87	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	145	87	—
Sekalaista	—	296	—	—	34	95	—	25	70	—	25	60	—	382	25
Yhteensä	—	9,704	80	—	1,796	85	—	406	50	—	265	65	—	12,173	80

Vuonna 1910 kertyi lainausliikkeestä tuloja pääkirjastossa Smk 9,526: 10, Sörnäsin haaraosastossa Smk 1,628: 25, Töölön haaraosastossa Smk 441: 75, Hermannin haaraosastossa Smk 241: 75, yhteensä Smk 11,837: 85.

Päälaitoksen lukusalit olivat vuonna 1911 yleisölle avoinna joka päivä, paitsi juhannusaattona, juhannuspäivänä, jouluaattona ja joulupäivänä. Kuten edellisinä vuosina olivat alakerran lukusalit avoinna klo 10 a. p.—9 i. p. (sunnuntai- ja pyhäpäivin klo 8:aan), yläkerran lukusalit taas klo 5—9 i. p. (sunnuntai- ja pyhä-

päivin sekä pyhänaattoina klo 4—8 i. p., kesäkuun 1 p:stä elokuun 31 p:ään joka päivä klo 5—8 i. p.). Sanomalehtisälissä oli vuoden kuluessa yleisön käytettävissä 29 suomalaista sanomalehteä 40 kappaleena ja 23 ruotsalaista 34 kappaleena, yhteensä 74 kappaleena sekä 9 suomalaista ja 7 ruotsalaista aikakauskirjaa, 1 kpl. kutakin; muissa lukusaleissa 68 suomalaista ja 62 ruotsalaista aikakauskirjaa ja lastenlehteä 92 ja 78 kappaleena, 1 norjalainen aikakauskirja, 1 englantilainen, 1 ranskalainen ja 2 saksalaista kuvalehteä sekä 6 suomalaisella ja ruotsalaisella tekstillä varustettua aikakauskirjaa, 1 kpl. kutakin. — Käyntien lukumäärä oli v. 1911 301,127, joista alakerran huoneistojen osalle tuli 212,675, yläkerran suomalaisen lukusalin osalle 45,241 ja ruotsalaisen 43,211 käyntiä; keskimäärin oli käyntien luku päivää kohti 589, 125, 120, yhteensä 834. Vuonna 1910 taas oli käyntejä kaikkiaan 227,821, joista 143,861 alakerran, 46,675 yläkerran suomalaisessa ja 37,285 yläkerran ruotsalaisessa lukusalissa; keskimäärä päivää kohti oli 399, 135 ja 108, yhteensä 642. — Suuri ero vuosien 1910 ja 1911 käyntilukumäärien välillä alakerran lukusalissa perustuu pääasiassa tarkempaan tilastoon, joka on saavutettu sillä että sanomalehtihuoneen oveen on sovitettu itsetoimiva avausten laskija.

Sörnäsän haaraosaston lukusali oli vuoden kuluessa yleisölle avoinna joka päivä, paitsi pitkänäperjantaina, juhannusaattona, juhannus-, jouluaatto- ja joulupäivänä, klo 10 a. p.—9 i. p. (sunnuntaisin ja pyhäpäivinä kuitenkin ainoastaan klo 9—12 a. p. ja klo 6—9 i. p.). Siellä oli esillä 14 suomalaista sanomalehteä 22 kappaleena ja 11 ruotsalaista 15 kappaleena, yhteensä 37 kappaleena. Sitä paitsi oli kirjastohuoneessa 48 aikakauskirjaa ja lastenlehteä, joista 25 suomalaista 31 kappaleena ja 23 ruotsalaista 27 kappaleena. Mainituista aikakauslehdistä oli 3 ruotsalaista ja 3 suomalaista yleisön käytettävänä lukusalissa.

Töölön, Hermannin ja Tehtaankadun 36:ssa olevan haaraosaston lukusalit olivat yleisön käytettävissä joka päivä, paitsi juhannusaatto-, juhannus-, jouluaatto- ja joulupäivänä (Töölön ja Hermannin haaraosastojen myöskin pitkänäperjantaina), sanomalehtihuoneet klo 10 a. p.—2 i. p. ja 4—9 i. p., aikakauslehtihuoneet Töölössä klo 5—7 i. p., Hermannissa klo 5—8 i. p. ja Tehtaankadun varrella klo 6—8 i. p. Kesä—elokuussa pidettiin kuitenkin Töölön haaraosaston aikakauslehtihuonetta, kuten kirjastoakin, auki ainoastaan keskiviikkoisin ja lauantaisin; Hermannin haaraosaston aikakauslehtihuone on sunnuntaisin ja pyhäpäivinä sulettu jo klo 8:lta illalla. Töölön haaraosastossa on ollut esillä sanomalehtiä 7 suomalaista 9 kappaleena ja 5 ruotsalaista 7 kappaleena, aikakauskirjoja ja lastenlehtiä 11 suomalaista ja 9 ruotsalaista, 1 kpl. kutakin, Hermannin haara-

osastossa 7 suomalaista sanomalehteä 10 kappaleena ja 4 ruotsalaista 5 kappaleena sekä 12 suomalaista ja 9 ruotsalaista aikakauskirjaa ja lastenlehteä, 1 kpl. kutakin ja Tehtaankadun varrella olevassa haaraosastossa 8 suomalaista 13 kappaleena ja 7 ruotsalaista 11 kappaleena sekä 13 suomalaista ja 12 ruotsalaista aikakauskirjaa ja sanomalehteä, 1 kpl. kutakin.

Lahjoja ovat kirjastolle antaneet teollisuushallitus, postisäästöpankin hallitus, uusmaalainen osakunta, Argentinan konsulivirasto, tohtorinrouva Crohns, lehtori J. A. Streng-vainajan perilliset, neiti Jenny Florin, kolleega A. W. E. Modeen, amanuenssi Ingrid Hellström sekä sanoma- ja aikakauslehtien Hufvudstadsbladet, Kotilähetys, Kristillinen raittiuslehti, Syd-Österbotten ja Pohjalainen toimitukset. Sitä paitsi ovat Deichmannin kirjasto Kristianiassa ja Aarhus'in valtiokirjasto kuten edellisinäkin vuosina ystävällisesti lähettäneet julkaisunsa kirjastolle.

Painosta on julkaistu asialuettelolla varustettu luettelo kirjaston koko suomenkielisestä kirjavarastosta, sekä suomalainen ja ruotsalainen lisäluettelo vuonna 1910 kirjastoon hankitusta kirjallisuudesta, luettelo pääkirjaston suomalaisessa lukusalissa esillä olevasta kirjallisuudesta sekä kertomus kirjaston toiminnasta vuonna 1910.

Kirjastolla on vuoden kuluessa ollut kunnia nähdä vierainaan Deichmannin kirjaston Kristian iassakirjastonhoitajan H. Nyhuusin, Tanskan sivistysministerion kirjastokonsulentin professori A. S. Steenbergin sekä kirjastonhoitajia Moskovasta ja Räävelistä. Tutkimusvierailulla on kirjastossa vuoden kuluessa käynyt kirjastonhoitajia Viipurista, Porista, Vaasasta, Pietarsaaresta, Lohjalta ja Kirkkonummelta sekä osanottajat kouluylivhallituksen tammikuussa järjestämiin kursseihin seminaarien kirjastonhoitajia varten ja yhdistyksen Svenska folkskolans vänner lokakuussa järjestämiin kursseihin maaseudun kirjastonhoitajia varten.
